

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра романської філології
та порівняльно-типологічного мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

“ 4 ” вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Світова література: Література Італії”
для студентів 3 курсу

спеціальності	035 Філологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
спеціалізації:	035.052 Романські мови та літератури (переклад включно) – перша італійська
освітньої програми	035.052.02 Мова і література (італійська)

Київ – 2023

Київський університет імені Бориса Грінченка
 Факультет романо-германської філології
 Кафедра романської філології
 та порівняльно-типологічного мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
 Проректор з науково-методичної
 та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

“ 05 ” 09 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Світова література: Література Італії”
 для студентів 3 курсу

спеціальності	035 Філологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
спеціалізації:	035.052 Романські мови та літератури (переклад включно) – перша італійська
освітньої програми	035.052.02 Мова і література (італійська)

Київ – 2022

Розробник:

Мезі І.А., старший викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Викладач:

Мезі І.А., старший викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Протокол від "02" вересня 2022 р. № 1

Завідувач кафедри Юлія ПІДПРИГОРА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником проектної групи)

Мова і література (італійська)

02 . 09 2022 р.

Гарант освітньої програми (керівник проектної групи) Тарас ЛАЗЕР

Робочу програму перевірено

02.09 2022 р.

Заступник декана Марина ЗВЕРЕВА

Пролоновано:

на 2023/2024 н.р. Тарас ЛАЗЕР, «25» 08 2023р., протокол № 1
 на 2024/2025 н.р. _____, « _____ » _____ 2024р., протокол № _____
 на 2025/2026 н.р. _____, « _____ » _____ 2025р., протокол № _____
 на 2026/2027 н.р. _____, « _____ » _____ 2026р., протокол № _____

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІТЕРАТУРА ІТАЛІЇ».....	4
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІТЕРАТУРА ІТАЛІЇ»..	5
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ «ЛІТЕРАТУРА ІТАЛІЇ».....	7
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІТЕРАТУРА ІТАЛІЇ».....	9
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІТЕРАТУРА ІТАЛІЇ».....	10
6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ.....	14
7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ «ЛІТЕРАТУРА ІТАЛІЇ».	20
8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА.....	21
9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ.....	21

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Література Італії»

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна	заочна	
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	італійська		
Загальний обсяг кредитів/ годин	6/ 180		
Курс	3		
Семестр	5	6	
Кількість змістових модулів із розподілом:	6		
Обсяг кредитів	3	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	90	
Аудиторні	42	42	
Модульний контроль	6	6	
Семестровий контроль		30 (екзамен)	
Самостійна робота	42	12	
Форма семестрового контролю	-	екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Література Італії»

Метою теоретичного курсу з літератури Італії є формування й засвоєння студентами необхідної сукупності знань щодо становлення і розвитку італійської літератури від її зародження до середини ХХ ст..

Завданнями навчальної дисципліни «Література Італії» є досягнення таких **компетентностей** випускника:

1. **Інтегральної** компетентності – здатності розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. **Загальних** компетентностей:

- **ЗК 1:** здатності реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- **ЗК 3:** здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

- **ЗК 4:** здатності бути критичним і самокритичним;

- **ЗК 5:** здатності учитися й оволодівати сучасними знаннями;

- **ЗК 6:** здатності до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

- **ЗК 7:** уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

- **ЗК 9:** здатності спілкуватися іноземною мовою;

- **ЗК 10:** здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

- **ЗК 11:** здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях;

- **ЗК 13:** здатності проведення досліджень на належному рівні.

3. **Фахових** компетентностей:

Загально-професійних ФК:

- **ФК 1:** усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;

- **ФК 5:** здатності використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури;

- **ФК 7:** здатності до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту італійською мовою;

- **ФК 9:** усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами;

- **ФК 10:** здатності здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів;

Комунікативних ФК:

- **ФК 13:** *лексико-граматичної компетентності*, яка передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;

- **ФК 14:** *мовленнєво-фонетичної компетентності*, яка передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (наголос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та сформованість фонематичних навичок мовлення (рецептивних і репродуктивних); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти;

Прикладних ФК:

- **ФК 19:** *методичної і психолого-педагогічної компетентності:* знання закономірностей розвитку особистості, формування психічних процесів пам'яті, мислення, уяви, почуттів і психічних основ вивчення мови; комунікативно-педагогічна взаємодія для різних вікових груп, використання й передача знань для навчання італійської мови і літератури;

- **ФК 20:** *лінгвоприкладної компетентності*, яка передбачає: володіння лінгво-дидактичними уміннями, методичними прийомами та організаційними технологіями, необхідними для ефективної роботи в освітніх закладах.

Організація навчальної діяльності в Центрі прикладних комунікативних технологій

Основною метою організації навчальної діяльності в Центрі прикладних комунікативних технологій є розвиток особистості філолога, викладача, який володіє розвиненими рефлексивними вміннями, спрямованими на самоаналіз своїх професійних дій, образу, поведінки, стану; вміє самостійно ухвалювати професійні рішення й діяти; несе відповідальність за свої рішення й дії. Робота студентів у Центрі спрямована на організацію професійної підготовки майбутнього філолога, викладача італійської мови, тобто формування професійно орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій

(лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної) для забезпечення ефективного професійного спілкування в академічному та професійному середовищах; розвиток прагнення до науково-дослідної діяльності. Практика для студента стає одночасно діяльністю з побудови теоретичних концептів і нових знань, а також діяльністю з інтеграції та мобілізації набутих здібностей і компетенцій.

Задля ефективною реалізації зазначеної мети підготовка студентів має характер тренування. Постійно організуються тренінги, присвячені аналізу суспільно-політичних, медійних, художніх, наукових, науково-популярних, інструктивних текстів, виконання вправ на аналіз, трансформації автентичних та навчальних матеріалів, а також творчі завдання, виконання яких сприятиме вдосконаленню знань в галузі лінгвопрагматики італійської мови та практичного засвоєння і застосування принципів комунікативної інтеракції у розробці та застосуванні тих чи інших комунікативних стратегій і тактик. Особливе місце посідають творчі завдання, метою яких є розробка власних навчально-практичних проєктів у руслі новітніх вимог акціональної педагогіки.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ «Література Італії»

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та італійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективною міжкультурної комунікації **(ПРН 1)**;
- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фаховою літературою та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати **(ПРН 2)**;
- організувати процес свого навчання й самоосвіти **(ПРН 3)**;
- розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства **(ПРН 4)**;
- співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо **(ПРН 5)**;
- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів **(ПРН 7)**;
- знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію італійської мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності **(ПРН 8)**;
- знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності

(ПРН 10);

- знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами **(ПРН 11);**

- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють **(ПРН 12);**

- аналізувати й інтерпретувати твори української та італомовної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі **(ПРН 13);**

- використовувати італійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанровистильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя **(ПРН 14);**

- здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів **(ПРН 15);**

- знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності **(ПРН 16);**

- мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології **(ПРН 19);**

- володіти мовою фаху на рівні B2 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання **(ПРН 20);**

- перенести знання та вміння у перекладацьку практику з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій; володіти практичними навичками моделювання процесу перекладу; організувати процес перекладу **(ПРН 21);**

- застосовувати теорії і володіти практичними навичками проектування, конструювання, моделювання освітнього процесу закладу загальної середньої освіти, складати різні види планів для організації процесу навчання італійською мовою, враховувати психолого-педагогічні основи навчального процесу у закладах та специфіку професійної педагогічної діяльності **(ПРН 22).**

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Література Італії»

№ п/п	Назви тем	Розподіл годин між видами робіт:						
		Аудиторна						Самостійна
		Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль	
I семестр								
Змістовий модуль 1.								
1.	Основні характеристики літератури Середньовіччя. Перші літературні пам'ятки.	28	2		12			14
	Модульна контрольна робота № 1	2					2	
	Разом	30	2		12		2	14
Змістовий модуль 2.								
1.	Література Відродження: поезія, проза, театр. Данте Аліґєрі як родоначальник уніфікованої літературної мови. Література Бароко: найвідоміші постаті.	28			14			14
	Модульна контрольна робота № 2	2					2	
	Разом	30			14		2	14
Змістовий модуль 3.								
1.	Література Просвітництва та Романтизму. Розвиток прози та поезії.	28	2		12			14
	Модульна контрольна робота № 3	2					2	
	Разом	30	2		12		2	14
	Разом за I семестр	90	4		38		6	42
II семестр								

Змістовий модуль 4.								
1.	Реалізм, костюмбриз та натуралізм в італійській літературі XIX ст. Нові літературні форми як відображення нових ідеологій.	18			14			4
	Модульна контрольна робота № 4	2					2	
	Разом	20			14		2	4
Змістовий модуль 5.								
1.	Поняття літературної генерації. Визначні представники генерацій кінця XIX – початку XX ст.	18	2		12			4
	Модульна контрольна робота № 5	2					2	
	Разом	20	2		12		2	4
Змістовий модуль 6.								
1.	Літературні генерації та групи першої половини XX ст.	18	2		12			4
	Модульна контрольна робота № 6	2					2	
	Разом	20	2		12		2	4
	Разом за II семестр	60	4		38		6	12
	Екзамен	30					30	
	Усього	180	8		76		42	54

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Література Італії»

Змістовий модуль 1.

Теми лекцій:

1. Основні характеристики літератури Середньовіччя. Перші літературні пам'ятки.

Теми практичних занять:

1. Середньовічна література Італії: історично-культурологічний контекст. Перші писемні пам'ятки.

Загальна характеристика політичного, соціологічного й культурологічного середовища в Італії епохи Середньовіччя. Творчість менестрелів.

2. Героїчний епос.

Категоріальні риси середньовічного героїчного епосу: сюжети, структура, метрика.

3. Поезія і проза XIII ст.

Творчість духовенства: найвідоміші твори.

4. Поезія і проза XIV ст.

Аналіз найвідоміших літературних пам'яток періоду.

5-6. Розвиток літератури у XV ст.

Головні еволюційні процеси. Аналіз найвідоміших літературних творів періоду.

Змістовий модуль 2.

Теми практичних занять:

1. Категоріальні ознаки літератури епохи Відродження та Бароко.

Загальна характеристика політичного, соціологічного й культурологічного середовища в Італії XVI-XVII ст. Гуманізм як одна з центральних рис. Основні постулати естетики Відродження. Центральні теми літератури цього періоду. Основні ідеологічні аспекти літератури Бароко, категоріальні риси та центральні теми.

2. Поезія у XVI ст.

Аналіз найвідоміших літературних пам'яток періоду.

3. Проза у XVI ст.

Прозорові жанри періоду: пасторальний, мавританський, візантійський роман. Шахрайський роман: історія, структура, сюжет, оригінальні риси.

4-7. Життя і творчість Данте Аліґєрі. «Божественна комедія» як шедевр світової літератури та інші твори.

Життєвий та творчий шлях письменника. Літературна творчість. «Божественна комедія» як шедевр світової літератури: сюжет, персонажі, мова та стиль.

Змістовий модуль 3.

Теми лекцій:

1. Розвиток європейської та італійської думки в епоху Просвітництва. Постбарокізм, неокласицизм та преромантизм в італійській літературі. Виникнення романтизму, його категоріальні ознаки в італійській літературі.

Теми практичних занять:

1-2. Категоріальні ознаки літератури епохи Просвітництва в Європі та Італії.

Загальна характеристика політичного, соціологічного й культурологічного середовища в Італії XVIII ст. Диференціальні ознаки постбарокізму, неокласицизму та преромантизму в італійській літературі. Найвідоміші представники цих течій.

3-4. Категоріальні риси романтизму як літературної течії. Лірика.

Романтизм як нова літературна течія в Європі, історичні передумови його виникнення. Категоріальні риси романтизму у формі та змісті літературних творів. Особливості розвитку романтизму в Італії, диференціальні ознаки.

5-6. Категоріальні риси романтизму як літературної течії. Проза.

Романтизм як нова літературна течія в Європі, історичні передумови його виникнення. Категоріальні риси романтизму у формі та змісті літературних творів. Особливості розвитку романтизму в Італії, диференціальні ознаки.

Змістовий модуль 4.

Теми практичних занять:

1. Особливості реалізму в італійській літературі.

Категоріальні ознаки італійського реалізму. Нові форми і нові ідеології.

Змістовий модуль 5.

Теми лекцій:

1. Поняття літературної генерації. Визначні представники літературних генерацій кінця XIX – початку XX ст.

Теми практичних занять:

1. Поняття літературної генерації. Філософія на стику століть.

Поняття літературної генерації. Передумови виникнення літературних генерацій та груп.

Змістовий модуль 6.

Теми лекцій:

1. Літературні генерації та групи першої половини XX ст.

Теми практичних занять:

1. Формування світогляду письменників першої половини XX ст.

Філософські постулати першої половини XX ст. Провідні твори, які вплинули на формування світогляду сучасників.

Аналіз найвідоміших літературних творів італійської літератури:

1. Dante Alighieri. La Vita Nuova. Le Rime. Il Convivio.
2. Dante Alighieri. Tanto gentile e tanto onesta pare.
3. Dante Alighieri. La Divina Commedia L'Inferno, Canto V. Paolo e Francesca.
4. Francesco Petrarca. Il Canzoniere. Pace non trovo, et non o' da far guerra.
5. Giovanni Boccaccio. Il Decamerone.
6. Ludovico Ariosto. L'Orlando furioso.
7. Torquato Tasso. La Gerusalemme liberata.
8. Ugo Foscolo. Alla musa. Alla sera. A Zacinto. Le urne dei Forti.
9. Alessandro Manzoni. Il cinque maggio.
10. Alessandro Manzoni. I promessi sposi.
11. Giacomo Leopardi. L'Infinito. Alla Luna. A Silvia.
12. Luigi Capuana. Autunno.
13. Matilde Serao. Leggende napoletane.
14. Giovanni Verga. La storia di una capinera.

15. Grazia Deledda. Fior di Sardegna.
16. Emilio Salgari. Le tigri di Mompracem.
17. Edmondo De Amicis. Cuore.
18. Giosuè Carducci. Pianto Antico.
19. Giovanni Pascoli. Il gelsomino notturno.
20. Gabriele d'Annunzio. La pioggia nel pineto.
21. Sergio Corazzini. Desolazione del povero poeta sentimentale.
22. Guido Gozzano. La signorina Felicita'.
23. Dino Campana. Canti Orfici.
24. Giuseppe Ungaretti. I fiumi.
25. Umberto Saba. Citta' vecchia.
26. Eugenio Montale. Ho sceso dandoti il braccio.
27. Salvatore Quasimodo. Ed e' subito sera.
28. Anna Banti. Il coraggio delle donne.
29. Elsa Morante. La Storia.
30. Alberto Moravia. La Ciociara.

LA LETTERATURA MONDIALE: LETTERATURA ITALIANA PROGRAMMA DEL CORSO 3 ANNO ITA

I SEMESTRE

Presentazioni: (2)

1. Presentazione 1. Dalla letteratura latina a quella italiana. L'Umanesimo. Prosa storica, filosofica e scientifica. La poesia barocca. La prosa dialettale.
2. Presentazione 2. Il Settecento. L'Arcadia. L'Illuminismo italiano. Ugo Foscolo. L'Ottocento. Il Romanticismo. Alessandro Manzoni e la questione della lingua. Materialismo e pessimismo leopardiano. Giacomo Leopardi.

Pratiche: (19)

MODULO 1

1. Pratica 1. La letteratura altomedievale. La poesia barocca.
2. Pratica 2. Dante Alighieri. La poesia di Dante. La Vita Nuova, Le Rime e il Convivio. Dante, Tanto gentile e tanto onesta pare. Analisi poetica del sonetto. La traduzione e l'analisi poetica del sonetto preferito.
3. Pratica 3. Dante Alighieri – il padre della lingua italiana. La Divina Commedia di Dante. La trama. La struttura. Caratteristica.
4. Pratica 4. La Divina Commedia di Dante. L'Inferno, Canto V. Paolo e Francesca. La storia. La traduzione e l'analisi poetica. La lingua di Dante.
5. Pratica 5. Francesco Petrarca. Il Canzoniere. Pace non trovo, et non o' da far guerra. L'analisi poetica del sonetto. La traduzione e l'analisi poetica del sonetto preferito.
6. Pratica 6. Giovanni Boccaccio. Il Decamerone. La struttura. Concetti-chiavi del suo capolavoro. Riassunto e l'analisi delle novelle.
7. Pratica 7. Ludovico Ariosto. L'Orlando furioso. La trama. La struttura del romanzo cavalleresco. Riassunto. L'analisi del testo. La descrizione dei protagonisti.
8. Pratica 8. Torquato Tasso. La Gerusalemme liberata, poema epico. La trama. Il duello di Tancredi e Clorinda. Riassunto. L'analisi del testo. La descrizione dei personaggi.

Modulo 1. Verifica modulare 1.

MODULO 2

9. Pratica 9. Ugo Foscolo ed il Classicismo italiano. La poesia “ Alla musa”. La traduzione e l’analisi poetica della poesia preferita.
10. Pratica 10. La poesia “Alla sera” di Ugo Foscolo. Tema centrale. L’analisi poetica. La traduzione. Studiare a memoria.*
11. Pratica 11. Romanticismo nella poesia di Ugo Foscolo “A Zacinto”. I motivi patriottici. L’analisi poetica. La traduzione. Studiare a memoria.*
12. Pratica 12. Neoclassicismo nell’opera di Ugo Foscolo “Le urne dei Forti” (I Sepolcri). Valore storico del sonetto foscoliano.

Modulo 2. Verifica modulare 2.

MODULO 3

13. Pratica 13. Alessandro Manzoni e la questione della lingua italiana. Il cinque maggio, ode di A. Manzoni. L’analisi poetica. L’idea principale.
14. Pratica 14. Il Romanticismo in Manzoni. “I promessi sposi”. La trama. Struttura del romanzo. La trama. I protagonisti.
15. Pratica 15. La poetica del Vero nei “Promessi Sposi” di A. Manzoni. “ La madre di Cecilia”. La descrizione della protagonista.
16. Pratica 16. Il tema della rivolta nel romanzo di Alessandro Manzoni "I promessi sposi": L’assalto al forno delle grucce.
17. Pratica 17. Il Romanticismo e la concezione dell’infinito nella poesia di Giacomo Leopardi “L’Infinito”, la traduzione e l’analisi. La traduzione e l’analisi poetica della poesia preferita.
18. Pratica 18. La poesia di Giacomo Leopardi “Alla Luna”. L’analisi poetica, la traduzione.
19. Pratica 19. La Poesia di G. Leopardi “A Silvia”. Il tema centrale. L’analisi poetica, la traduzione.

Modulo 3. Verifica modulare 3.

II SEMESTRE

Presentazioni: (2)

1. Presentazione 1. Il simbolismo italiano .Decadentismo tra la fine del XIX e l’inizio del XX secolo. Il crepuscolarismo nella letteratura italiana del primo Novecento.
2. Presentazione 2. La complessità dello sviluppo letterario e la molteplicità delle tendenze e correnti letterarie tra la fine del XIX e l’inizio del XX secolo nella letteratura italiana: esistenzialismo, surrealismo del primo Novecento.

Pratiche: (19)

MODULO 4

1. Pratica1.Naturalismo come movimento letterario nella letteratura italiana.Luigi Capuana. Poesia Autunno.
2. Pratica2.Il tesoro dimenticato di Napoli : le “Leggende napoletane “ di Matilde Serao.
3. Pratica3.Verismo italiano. Giovanni Verga: vita e opere. Giovanni Verga:”La storia di una capinera”.
4. Pratica4.Grazia Deledda. Fior di Sardegna. La trama.
5. Pratica5.Emilio Salgari. Le tigri di Mompracem. I protagonisti.
6. Pratica6.Edmondo De Amicis.Cuore.L’idea principale dell’opera.

Modulo 1.Verifica modulare 4.

MODULO 5

7. Pratica7.Giosuè Carducci – poeta e scrittore, il primo italiano a vincere il Premio Nobel per la letteratura. Analisi delle poesie di Giosuè Carducci.
8. Pratica8.Giovanni Pascoli ed il simbolismo italiano.Il linguaggio poetico pascoliano. Analisi della poesia di Giovanni Pascoli: “Il gelsomino notturno”.
9. Pratica9.Gabriele d’Annunzio e il decadentismo, il piu’ noto rappresentante del simbolismo nella letteratura italiana. Estetismo e superomismo – due concetti principali della poetica d’annunziana. Analisi della lirica d’Annunzio.
10. Pratica10.Sergio Corazzini, il rappresentante dell’ermetismo: “Desolazione del povero poeta sentimentale”. Analisi poetica della sua lirica.
11. Pratica11.Guido Gozzano e il crepuscolarismo. Analisi poetica delle sue poesie.
12. Pratica12.La ricchezza di modelli letterari e culturali di Dino Campana. I “Canti Orfici”: tematiche, struttura e stile.

Modulo 2.Verifica modulare 5.

MODULO 6

13. Pratica13.Giuseppe Ungaretti: vita e poesie del precursore dell’ermetismo.Analisi poetica delle sue poesie.
14. Pratica14.Umberto Saba: vita, opere, poetica. Analisi stilistica delle poesie del poeta.
15. Pratica15.Eugenio Montale - uno dei più grandi poeti del Novecento italiano, vincitore di un premio Nobel per la letteratura. Le sue poesie sulla vita e l’amore.
16. Pratica16.Salvatore Quasimodo – poeta e traduttore italiano, vincitore del Premio Nobel per la letteratura per la sua poetica lirica.
17. Pratica17.Anna Banti. Il coraggio delle donne.L’analisi sociale della condizione femminile. Caratteristica delle figure femminili.
18. Pratica18.Elsa Morante. Romanzo storico:”La Storia”. La situazione politica, le caratteristiche della società. La descrizione della protagonista.
19. Pratica19.Alberto Moravia. “La Ciociara”: trama, significato e personaggi.

Modulo 3.Verifica modulare 6.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	6	6	7	7	6	6	7	7	6	6	6	6
Робота на практичних заняттях	10	6	60	7	70	6	60	7	70	6	60	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	97	-	107	-	97	-	107	-	97	-	97
Максимальна кількість балів: 602													
Розрахунок коефіцієнта: 10,02													
Екзамен: 40													

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

У першому модулі завданням для самостійної роботи студентів є складання хронологічної таблиці італійської літератури Середньовіччя за поданим зразком (5 балів).

У другому модулі завдання для самостійної роботи полягає в компаративному аналізі рис Відродження та Барокко в запропонованих творах (5 балів).

У третьому, четвертому, п'ятому та шостому модулях завданням для самостійної роботи студентів є критичний аналіз одного з поетичних творів або фрагменту прозового твору, обраних самостійно в межах літературної течії, яка вивчається в модулі. Мета аналізу полягає в наведенні 5 доказів приналежності обраного твору саме цьому літературному напрямку чи генерації (5 балів).

Карта самостійної роботи студента

Змістовний модуль	Лекції	Бали	Термін виконання (місяці)
І семестр			
Модуль 1	1	5	Жовтень
Модуль 2		5	Листопад
Модуль 3	2	5	Грудень
Разом за І семестр		15 балів	
ІІ семестр			
Модуль 4		5	Березень
Модуль 5	3	5	Квітень
Модуль 6	4	5	Травень
Разом за ІІ семестр		15 балів	
Разом за рік		30 балів	

Критерії оцінювання хронологічної таблиці

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Відповідність наведеної інформації хронологічним періодам та жанровій приналежності творів.	2
2.	Повнота представленої інформації.	2
3.	Дотримання норм орфографії.	1
Разом		5 балів

Критерії оцінювання аналізу художніх текстів

№ п/п		Максимальна кількість балів
1.	За кожний наведений під час критичного аналізу релевантний обґрунтований доказ або рису надається 1 бал. За 5 доказів (рис) відповідно 5 балів.	5 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі тестових завдань різних типів: альтернативного, множинного чи перехресного вибору, а також з короткою відповіддю. За кожну правильну відповідь нараховується відповідна кількість балів, зазначена в інструкції. За неправильні відповіді бали не нараховуються. Максимально можлива кількість балів – 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Згідно з навчальною програмою семестровим контролем є іспит. До іспиту допускаються студенти, які після виконання всіх зазначених у програмі видів діяльності отримали рейтинг не нижче **35** балів.

Форма іспиту письмова – електронне тестування на відповідному ЕНК. Тест складається з 40 питань різного ступеня складності (прості, середні, складні), які оцінюються від 1 до 3 балів. Система формує окремий варіант тесту для кожного студента шляхом відбору випадкових питань із банку питань, який охоплює весь навчальний матеріал курсу. Оцінка автоматично вираховується системою, яка переводить отримані бали в 40-бальну шкалу. У випадку отримання дробового числа, воно округлюється до цілого згідно з правилами математичного округлення чисел.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. La letteratura altomedioevale italiana. Dalla letteratura latina a quella italiana. Duecento. Il Trecento.
2. Il Quattrocento. L'Umanesimo. Il Cinquecento. Prosa storica, filosofica e scientifica. Il Seicento. La poesia barocca. La prosa dialettale.
3. Dante Alighieri. La poesia di Dante. La Vita Nuova, Le Rime e Il Convivio.
4. Dante Alighieri – il padre della lingua italiana. La Divina Commedia di Dante. Canto V dell'Inferno. Paolo e Francesca.
5. Francesco Petrarca. Il Canzoniere.
6. Giovanni Boccaccio. Il Decamerone.
7. Ludovico Ariosto. L'Orlando furioso.

8. Torquato Tasso. La Gerusalemme liberata, poema epico.
9. Il Settecento. L'Arcadia. L'Illuminismo italiano. Carlo Goldoni. Giuseppe Parini. Vittorio Alfieri. Ugo Foscolo.
10. Ugo Foscolo ed il Classicismo italiano. La poesia "Alla musa".
11. La poesia "Alla sera" di Ugo Foscolo. Tema centrale. L'analisi poetica.
12. Romanticismo nella poesia di Ugo Foscolo "A Zacinto". I motivi patriottici.
13. Neoclassicismo nell'opera di Ugo Foscolo "Le urne dei Forti" (I Sepolcri). Valore storico del sonetto foscoliano.
14. L'Ottocento. Il Romanticismo. Alessandro Manzoni. I promessi sposi e la questione della lingua. Giacomo Leopardi. Materialismo e pessimismo leopardiano.
15. Il cinque maggio, ode di Alessandro Manzoni.
16. Il Romanticismo in Manzoni. "I promessi sposi".
17. La poetica del Vero nei "Promessi Sposi" di A. Manzoni. "La madre di Cecilia". La descrizione della protagonista.
18. Il tema della rivolta nel romanzo di Alessandro Manzoni "I promessi sposi": L'assalto al forno delle grucce.
19. Il Romanticismo e la concezione dell'infinito nella poesia di Giacomo Leopardi "L'Infinito".
20. La poesia di Giacomo Leopardi "Alla Luna". L'analisi poetica.
21. La Poesia di G. Leopardi "A Silvia". L'idea principale.
22. Il naturalismo come movimento letterario nella letteratura italiana. I rappresentanti.
23. Il simbolismo italiano. Decadentismo tra la fine del XIX e l'inizio del XX secolo. Il crepuscolarismo nella letteratura italiana del primo Novecento.
24. La complessità dello sviluppo letterario e la molteplicità delle tendenze e correnti letterarie tra la fine del XIX e l'inizio del XX secolo nella letteratura italiana: esistenzialismo, surrealismo del primo Novecento.
25. Il tesoro dimenticato di Napoli: le "Leggende napoletane" di Matilde Serao.
26. Luigi Capuana. Poesia Autunno.
27. Verismo italiano. Giovanni Verga: vita e opere. Giovanni Verga: "La storia di una capinera".
28. Grazia Deledda. Fior di Sardegna.
29. Emilio Salgari. Le tigri di Mompracem.
30. Edmondo De Amicis. Cuore.
31. Giosuè Carducci – poeta e scrittore, il primo italiano a vincere il Premio Nobel per la letteratura. Le poesie più belle e famose di Giosuè Carducci.
32. Giovanni Pascoli ed il simbolismo italiano. Il linguaggio poetico pascoliano. Analisi della poesia di Giovanni Pascoli: "Il gelsomino notturno".
33. Gabriele d'Annunzio e il decadentismo, il più noto rappresentante del simbolismo nella letteratura italiana. Estetismo e superomismo – due concetti principali della poetica d'annunziana. Analisi della lirica d'Annunzio.
34. Sergio Corazzini, il rappresentante dell'ermetismo: "Desolazione del povero poeta sentimentale". Analisi poetica della sua lirica.
35. Guido Gozzano e il crepuscolarismo. Analisi poetica delle sue poesie.
36. La ricchezza di modelli letterari e culturali di Dino Campana. I "Canti Orfici": tematiche, struttura e stile.
37. Giuseppe Ungaretti: vita e poesie del precursore dell'ermetismo. Analisi poetica delle sue poesie.
38. Umberto Saba: vita, opere, poetica. Analisi stilistica delle poesie del poeta.

39. Eugenio Montale - uno dei più grandi poeti del Novecento italiano, vincitore di un premio Nobel per la letteratura. Le sue poesie sulla vita e l'amore.
40. Salvatore Quasimodo – poeta e traduttore italiano, vincitore del Premio Nobel per la letteratura per la sua poetica lirica.
41. Anna Banti. Il coraggio delle donne. L'analisi sociale della condizione femminile. Caratteristica delle figure femminili.
42. Alberto Moravia. “La Ciociara”: trama, significato e personaggi.
43. Elsa Morante. Romanzo storico: “La Storia”. La situazione politica, le caratteristiche della società. La descrizione della protagonista.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«Література Італії»

Разом: 180 год. Лекції – 8 год., семінарські заняття – 76 год., самостійна робота – 54 год., модульний контроль — 12 год., семестровий контроль (іспит) – 30 год.

Тиждень	1-4	5-7	8-10	11-13	14-16	17-19	20-22	23-25	26-28	29-32	
Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Змістовий модуль 5		Змістовий модуль 6
№ теми	1		1		1		1		1		1
Присутність на лекціях і семінарах	1x7 = 7		1x7 = 7		1x7 = 7		1x7 = 7		1x7 = 7		1x7 = 7
Самостійна робота	5		5		5		5		5		5
Робота на практич. заняттях	10x6 = 60		10x7=70		10x6=60		10x7 = 70		10x6 = 60		10x6 = 60
Модульний контроль	25		25		25		25		25		25
Загальна кількість балів	602										
Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів	10,02										
Семестровий контроль	40										

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Giulio Ferroni, *Storia della letteratura italiana*, in *Dante e il nuovo modello letterario*, vol. 2, Milano, Mondadori, 2006.
2. Stefano Jossa, *L'Italia letteraria*, Bologna, il Mulino, 2006.
3. Luca Serianni, *Il verso giusto*, Laterza, 2021

Додаткова література

4. Andrea Battistini (a cura di), *Storia della letteratura italiana*, 6 volumi, 2005, il Mulino, Bologna:
5. I. Il Duecento e il Trecento, di Luigi Surdich
6. II. Il Quattrocento e il Cinquecento, di Riccardo Bruscelli
7. III. Il Seicento, di Erminia Ardissino
8. IV. Il Settecento, di Alberto Beniscelli
9. V. L'Ottocento, di Riccardo Bonavita
10. VI. Il Novecento, di Alberto Casadei
11. Giulio Ferroni, *Storia della letteratura italiana*, in *Dante e il nuovo modello letterario*, vol. 2, Milano, Mondadori, 2006.
12. Stefano Jossa, *L'Italia letteraria*, Bologna, il Mulino, 2006.

ДОДАТКОВИ РЕСУРСИ

13. L'Italia Letteraria
14. Storia della fantascienza italiana
15. Wikisource contiene una pagina sulla **storia della letteratura italiana**
16. Wikibooks contiene testi o manuali sulla **storia della letteratura italiana**
17. Wikiversità contiene risorse su **storia della letteratura italiana**
18. Wikimedia Commons contiene immagini o altri file su **storia della letteratura italiana**
19. *Approfondimenti da www.sussidiario.it*, su *sussidiario.it*. URL consultato il 13 novembre 2017 (archiviato dall'url originale il 13 aprile 2013).
20. *Raccolta di circa 1.000 testi classici della letteratura italiana*, su *classicitaliani.it*. URL consultato il 4 maggio 2019 (archiviato dall'url originale il 10 novembre 2002).